

XVIII SETMANA DE CINEMA

A l'Est, són seriosos

Molt a l'Est, hi ha la Xina. Un país que va despertar fa uns quants anys d'un somni de segles i que ara, en els darrers quinquennis, apareix com a país productor de films.

Dues obres d'aquest cinema han estat presentades a la mostra barcelonina i totes dues tenen uns denominadors comuns: explicita submissió a unes coordenades ideològiques i senzilles de plantejament, a la recerca d'un màxim d'eficàcia en un conjunt humà de centenars de milions de persones. Oda a Yi-meng de Li-Wen-ju és un ballet amb argument de «comic»: oficial roig ferit, protegit per dona de guerriller, perseguit pels bandits del Kuomintang, perills a pleret, abusos del poder, heroisme popular, moments de suspense i salvament final per part de l'exèrcit roig, amb apoteosi. L'estructura del film és pròpia dels primers westerns griffithians anteriors a la guerra del catorze, és a dir, que és pròpia d'un cinema que era eminentment popular i que no es dirigia a èlites ni socials ni intel·lectuals. Això es vesteix amb una teatral però acurada escenificació, amb uns ballarins excel·lents i amb unes colorines que corresponen exactament als gravats i a les pintures de gust popular. Si un dels criteris amb què s'examina l'obra és el de la correspondència entre els propòsits i els resultats, ens trobem davant una peça reeixida. Si, en canvi, anem més lluny i hi busquem alguna cosa més, no la hi trobarem.

Semblantment passa amb La segona primavera de Sang-ju, però bé que aquí el discurs dialèctic sigui bastant més complex i s'utilitzi per a atacar el «revisionisme dels maia amics» alhora que per a exaltar els esforços propis. Aquí el ballet és substituït per l'acció que es pretén real. Però es tracta d'una «realitat» que convé al discurs més que d'un discurs que convingui a les realitats quotidianes. Els parlaments, els diàlegs, les actituds... tot és ordenat a un fi concret i rigorós: l'autodifensió fideïsta en la doctrina de Mao. ¿Films massa senzills per als cultes i polititzats europeus? Potser sí, però ben segur que extremament útils al seu país i moment.

DE GEORGIA A TXECOSLOVAQUIA, AMB VARIANTS

Del conglomerat de l'URSS ens arribaren dos films, també. El primer, voluntàriament senzill, fet a la República de Geòrgia, se situa als inicis del segle i ens mostra el naixement, els primers èxits i la primera derrota d'un equip de futbol, a l'«Oreneta». Davant la mar Càspia, homes amb càntic o amb turbant clavaven puntades de peu a una pilota i aprenen les regles de l'art, i la seva èrica futbolística servirà per a dibuixar un deliciós quadre de costums l'única intenció del qual és entretenir intel·ligentment el públic. Res de lleig, res de violència gratuïta, cap exès eròtic... tot és normal i per a persones normals. El bon humor i la bonhomia de la gent han estat servits molt adequadament per Nana Michelidze en aquest El primer Oreneta, que fou la primera cinta de la setmana que ens permeté de respirar aire pur.

La prima, en canvi, és un film de tesi. Dirigit per un armeni fincat a Moscou, Sergei Mikaelian, té un planteig dialèctic rigorós i representatiu, dintre el conjunt del cinema soviètic dels darrers anys, un esforç crític, una presentació sense complaències d'alguns dels errors que es cometien en el regiment de les qüestions de treball, amb un rerafons polític poc freqüent en la producció russa. Però no és sols en l'aspecte intern o de significació del muntatge del país i que s'assembla molt més a les tècniques nord-americanes, especialment a les més televisives. Uns actors convincents fan viure un discurs ben estructurat però que, per a ésser convincent, hauria d'anar més lluny, no pas en el planteig, sinó en les conseqüències. El cinema búlgar també féu una referència al passat amb un film trist, llarg i lent: Ivan Kondarev, de Nikola Korabov. Detallista en tot, des del color al gest dels actors, la vida d'un dels primers revolucionaris comunistes búlgars en vàlida no solament en el que explica com a tronc narratiu, sinó també en els altres personat-

ges i situacions, que permeten una comprensió molt plausible i no gens exagerada del que era la vida a Bulgària en iniciar-se el món realment contemporani. Moments d'un lirisme abassegador es combinen amb un intimisme quasi documental i amb moments episòdics de clar caràcter èpic. Es clar que, essent un film socialista marxista, tira més aigua al seu molí que als molins dels altres. Però, i això és important, no els nega: burgesia i anarquia hi són presents. Film desigual, no deixa, però, d'interessar a un espectador mínimament seriós.

Ja a la ratlla d'occident, un film txec. El que se'n va amb la pluja de Martin Holly, ens porta també a un film semblant. El repartiment de les terres entre els camperols, després d'una reforma agrària, porta com a conseqüència les lluites entre els pagesos tradicionals i els nous. Aquests darrers, entre ells, també estan en lluita per saber si prevaldrà el criteri cooperatiu o el de la formació d'una nova burgesia rural per acumulació de les terres repartides. Sigui com sigui, el film no fixa pas en això l'únic criteri: els aspectes del viure individual, els orígens de cadascú i les seves condicions estrictes, en tant que peça que es mou en un conjunt, hi són examinats amb més eficiència que no pas passiu. No és que no es parli de les passions: se les conforma a la seva realitat necessària, i el film, a voltes coprenedor, queda, sovint, més fred.

Per acabar, hauriem de parlar de l'extensa representació hongaresa, però ja ho ha fet a bastament l'Enric Ripoll-Freixes des d'aquestes mateixes planes. Valgui a dir el nostre entusiasme pel Bacsó primitiu —no pas el de «Psalm Roig» i per el sorprenent film «Simbad» de Huszarik, potser el més poètic, profund i bonic de tota la mostra, però que no va penetrar en un públic més atent a l'escàndol o al pamflet que a la veritat de l'ésser mateix de l'home.

A l'Est, hi regna una tristesa diferent de la violenta i sexual de l'Oest: és una espècie d'espera angoixada d'alguna cosa més, d'un compensador intern a les victòries econòmiques i socials. Una tristesa melangiosa que es fixa sovint en el passat, que busca en va la solució a les solituds compartides. Cinema positivador i de bona fe, però trist.

MIQUEL PORTER MOIX

RADIO

Una Ràdio en acció

Així es titulava un petit comentari publicat en el programa de celebració del 25è aniversari de Ràdio Olot, que pel seu interès i valor em permeto la llibertat de reproduir parcialment:

«La ràdio, com a element operatiu de comunicació social, s'ha d'identificar plenament amb la societat en la qual viu. Ha d'estar al dia. El canvi que avui es palesa en el si de la societat, exigeix un plantejament idoni en l'estructura del mitjà. Hon concep la nova ràdio amb una programació diàfana, flexible i imaginativa, en línia d'amenitat i informació. Informar i recrear: dues premisses que constitueixen la pedra angular de la filosofia radiofònica, i el punt d'equilibri per a satisfer unes apetències comunes d'un públic heterogeni, que s'arracona dins l'àrea d'influència.

El tarannà i la idiosincràsia de la nostra gent demana una ràdio casolana, que ens acosti a la taula del col·loqui familiar, on l'oient sigui alhora subjecte actiu i receptor de la notícia. La presència activa de Ràdio Olot en la vida comunitària, en un intent d'aproximació a la realitat viva del país, es manifesta obertament en el tombant de la informació, com a detectora de les vivències comunitàries i registre sonor dels esdeveniments que solquen l'actualitat.

La setmana passada es varen celebrar a Barcelona les II Jornades Nacionals de Ràdio de-

dicades especialment als professionals d'aquest mitjà de comunicació.

LES LLENGÜES AUTOCTONES

Durant la celebració de les Jornades, Antoni Serra va presentar una ponència sobre «Les llengües autòctones», les conclusions de la qual són aquestes:

1.—La ponència esten, i tots els reunits ho accepten per unanimitat, que el contingut d'aquest seminari i dels seus objectius no pot separar-se dels antecedents històrics i de les realitats socio-econòmiques i polítiques que condicionen l'ús de les llengües autòctones en el mitjà radiofònic dels pobles que constitueixen la comunitat espanyola.

2.—També es considera imprescindible i urgent la realització d'un cens lingüístic comarcal per a saber quantes persones entenen el gallec, el basc i el català i mesurar la seva incidència en les actuals programacions de les emissores de ràdio.

3.—Per a aquesta finalitat, el Seminari proposa a l'Administració que promogui i financii la creació d'emissores que emetin solament en llengües autòctones i cobreixin tota l'àrea lingüística.

4.—Per això, doncs, les emissores la creació de les quals proposem, haurien d'estar situades a Galícia, al País Basc, al País Valencià, a les Illes i a Catalunya.

5.—Per tal que aquestes emissores compleixin les seves finalitats culturals i de promoció dels valors lingüístics, el Seminari recomana que usin, en les seves respectives zones, unes normes fonètiques que si-

guin d'acord amb la normativa dels seus Instituts i Acadèmies qualificats.

6.—Tot això no obsta perquè les emissores que ja en l'actualitat emeten programes en les llengües autòctones, continuïn fent-ho, els augmentin si és possible i alhora donin major profunditat i extensió a la temàtica dels seus espais.

7.—En relació amb el sosteniment econòmic d'aquestes emissores, el Seminari considera inajornable una campanya per a sensibilitzar els anunciats i els professionals de la publicitat per tal que prestin tot el seu suport publicitari, basat, no solament en raons culturals, sinó de rendibilitat.

8.—Per les especials característiques del bable, el Seminari recomana que sigui especialment promogut per les emissores radiofòniques d'Astúries.

9.—Ateses les circumstàncies d'abandonament i descoñeixement en què s'han conreat aquestes llengües, es demana als organismes competents la fundació i sosteniment d'una Escola per a la formació de futurs professionals.

10.—Finalment, la ponència proposa i el Seminari accepta per unanimitat de presentar aquestes conclusions a l'Assemblea per enfortir, difondre i promoure, mitjançant els mitjans informatius i la ràdio en particular, les llengües nacionals que són patrimoni de l'Estat espanyol.

MONTSERRAT MINOBIS

WARNER BROS. ABAN DONA EL PROJECTE ENTEBE

Ted Ashley, President del Consell de Warner Bros. Inc., ha anunciat l'abandó del projecte de realitzar un film sobre el rescat d'Entebe i l'acabament de l'acord amb l'Estat d'Israel perquè, entre d'altres motius, la informació i el material disponibles no eren suficients. El Sr. Ashley declarà que lamentava aquesta decisió però que estava segur que en un futur immediat Warner Bros col·laboraria amb Israel en la producció de pel·lícules.

LA RESPIRAR AL TIBIDABO! alegría dels barcelonins TIBIDABO ATRACCIONS - RESTAURANT SNACK BAR - ZONA DE PICNIC BOSC TIBIDABO RELAX DE BARCELONA

CASINO Restaurant 761.35.02.25 CASINO CANET OBERT TOTS ELS DIES a les 17 h. (festius 16 h.) ROULETTE BLACK JACK * BOULE * CHEMIN DE FER DIVENDRES, DISSABTE, DIUMENGE, matí i tarda * BANQUE A TOUT VA *

En mi «Don Juan» mando yo, tengo el sable por el mango, y por eso he de bailar un pasodoble y un tango. ¿Vos, un tango?, por favor, de risa me estais matando. ¿Desde cuándo Doña Inés fue seducida bailando?

divendres, 22 10.30 nit BLAY TRITONO LA RONDALLA DE LA COSTA Teatre L'Aliança POBLE NOU Passeig Triomf, 22 Zeleste EDIGSA

CASINO del BOULOU 1er casino dels països catalans tots els jocs europeus i americans roulette, baccarà, (dimecres, divendres, dissabte, diumenge) black-jack, boule, chemin de fer i també 30 i 40, craps. restaurant LA GASTRONOMIA DINS LA SALA DE JOC tel. 37 40 37